

Обґрунтування
до проєкту розпорядження НКРЕКП «Про внесення змін до розпорядження
Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг, від 02 травня 2025 року № 65-р»

Відповідно до Плану здійснення заходів державного контролю суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, на 2025 рік, затвердженого постановою НКРЕКП від 13 листопада 2024 року № 1940, постанови НКРЕКП від 11 березня 2025 року № 366 «Про збільшення строку проведення планової перевірки ТОВ «НЕК «УКРЕНЕРГО», НКРЕКП здійснено планову перевірку дотримання ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО» (далі – НЕК «УКРЕНЕРГО, Товариство) вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з передачі електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 09 листопада 2017 року № 1388 (далі – Ліцензійні умови з передачі електричної енергії), за результатами якої складено Акт планової перевірки від 02 квітня 2025 року № 78, та прийнято, зокрема, розпорядження НКРЕКП від 02 травня 2025 року № 65-р «Про усунення порушень НЕК «УКРЕНЕРГО» (далі – Розпорядження № 65-р).

Відповідно до вимог Розпорядження № 65-р НЕК «УКРЕНЕРГО» зобов'язане усунути порушення Ліцензійних умов з передачі електричної енергії, та недотримання вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, для чого, зокрема, **у термін до 31 грудня 2025 року** здійснити розрахунки із постачальниками послуг з балансування за балансуєчу електричну енергію, придбану у 2024 році, а також за надані допоміжні послуги постачальниками допоміжних послуг, про що в термін до 20 січня 2026 року письмово повідомити НКРЕКП та Управління НКРЕКП у м. Києві та Київській області з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів.

Товариство листом від 03 грудня 2025 року № 01/74148 повідомило НКРЕКП про стан виконання Розпорядження № 65-р та зазначило (мовою документа): *«...Стосовно ситуації щодо погашення заборгованості за договором про врегулювання небалансів електричної енергії та договором про участь у балансуєчому ринку повідомляємо наступне.*

Згідно з вимогами пункту 4 статті 75 Закону України від 13.04.2017 № 2019-VIII «Про ринок електричної енергії» ППБ та сторони, відповідальні за баланс (далі - СББ), у яких виникли зобов'язання перед оператором системи передачі (далі - ОСП) в результаті діяльності на балансуєчому ринку, вносять плату за електричну енергію виключно на поточні рахунки із спеціальним режимом використання ОСП в одному з уповноважених банків.

УВ
НКРЕКП
№2494-14.1.1/25 від 10.12.2025
КЕП: Зеленюк Я. М. 10.12.2025 10:54
3FAA9288358EC00304000000E5901E006680E200
Сертифікат дійсний з 31.03.2025 до 29.03.2027 14:27

Відповідно до пункту 4 статті 75 Закону, кошти з поточного рахунка із спеціальним режимом використання ОСП перераховуються відповідно до Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307 (зі змінами) (далі - Правила ринку): на поточні рахунки ППБ та СББ, крім електропостачальників; поточні рахунки із спеціальним режимом використання електропостачальників; поточний рахунок оператора системи передачі.

Станом на 01.01.2025 загальна сума заборгованості НЕК «УКРЕНЕРГО» перед учасниками балансуючого ринку становила грн (з ПДВ), з них грн (з ПДВ) за придбану у 2024 році електричну енергію з метою врегулювання небалансів електричної енергії та грн (з ПДВ) перед ППБ за придбану у 2024 році балансуєчу електричну енергію.

Станом на 01.05.2025 загальна сума заборгованості НЕК «УКРЕНЕРГО» перед учасниками балансуючого ринку становила грн (з ПДВ), з них грн (з ПДВ) за придбану у 2024 році електричну енергію з метою врегулювання небалансів електричної енергії та грн (з ПДВ) перед ППБ за придбану у 2024 році балансуєчу електричну енергію.

Станом на 25.11.2025 загальна сума заборгованості НЕК «УКРЕНЕРГО» перед учасниками балансуючого ринку за 2024 рік становить грн (з ПДВ), з них грн (з ПДВ) за придбану у 2024 році електричну енергію з метою врегулювання небалансів електричної енергії та грн (з ПДВ) перед ППБ за придбану у 2024 році балансуєчу електричну енергію.

Враховуючи зазначену вище інформацію, можна відзначити, що з моменту отримання Розпорядження № 65-р з травня 2025 року по листопад 2025 року зі сторони НЕК «Укренерго» вживалася низка заходів для збору надходжень, передбачених чинним законодавством, що забезпечило зменшення заборгованості ОСП перед ППБ за 2024 рік на грн. Було виставлено платіжні та первинні документи, за результатами оплати яких на поточні рахунки із спеціальним режимом використання НЕК «Укренерго» надійшли кошти від учасників балансуючого ринку на загальну суму грн (з ПДВ). Водночас, поточні рахунки із спеціальним режимом використання НЕК «Укренерго» поповнилися списаними коштами з рахунків ескроу СББ та рахунків ескроу ППБ на суму (з ПДВ), на виконання вимог 1.7.2 Правил ринку було стягнуто ще (з ПДВ). Крім того на регулярній основі проводилися заходи по претензійно-позовній роботі, за результатами якої з учасників ринку стягнуто млн грн (з ПДВ). Завірені копії підтвердних документів щодо здійснених розрахунків з УР додаються до цього листа.

Серед двох найбільших додатково залучених НЕК «Укренерго» джерел для погашення заборгованості у 2025 році на балансуєчому ринку були наступні:

- (з ПДВ) відповідно до Закону України від 14.01.2025 № 4213-IX «Про внесення змін до деяких законів України у сферах енергетики і теплопостачання щодо удосконалення окремих положень, пов'язаних із веденням господарської діяльності та дією воєнного стану в Україні» передбачено, що сума надлишково отриманого доходу за результатами діяльності з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління у 2023 та 2024 роках використовуються оператором системи передачі в межах 45 відсотків на погашення заборгованості ОСП, що сформувалася на балансуєчому ринку, із

забезпеченням оплати кожному постачальнику послуг з балансування та кожній стороні, відповідальній за баланс, пропорційно до заборгованості, що існує перед ними;

- (з ПДВ) відповідно до постанови НКРЕКП від 14 серпня 2024 р. № 1460 «Про внесення змін до додатка до постанови НКРЕКП від 09 грудня 2023 року № 2323» НЕК «Укренерго» здійснено розрахунки з постачальниками послуг з балансування під час врегулювання системних обмежень за 2024 рік.

Але, не зважаючи усе вище перераховане, наявний борг перед ППБ за 2024 рік залишається на рівні з ПДВ, а низький відсоток збору коштів з учасників ринку та вичерпання ліміту передбачених коштів у тарифі для здійснення розрахунків за врегулювання системних обмежень не дозволить НЕК «Укренерго» виконати вимогу Розпорядження № 65-р своєчасно.

НЕК «Укренерго» наполегливо продовжує роботу по пошуку джерел для проведення розрахунків на балансуєчому ринку. У найближчий час одним із потенційно можливих може стати рішення НКЕРКП про спрямування коштів за рахунок очікуваної економії за складовою структури тарифу на послуги з диспетчерського (оперативно-технологічного) управління НЕК «Укренерго» на 2024 рік - витрати на придбання допоміжних послуг, на врегулювання системних обмежень оператора системи передачі шляхом внесення їх на поточний рахунок оператора системи передачі із спеціальним режимом використання.

В черговий раз наголошуємо, що погашення заборгованості з боку НЕК «Укренерго» залежить виключно від розміру надходжень коштів від учасників ринку на поточні рахунки зі спеціальним режимом використання ОСП, що передбачено вимогами Закону, а окремо визначених чинним законодавством додаткових джерел надходження коштів непередбачено.

За приписами пункту 10.9 Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затвердженого постановою НКРЕКП від 14.06.2018 № 428 суб'єкт має право письмово звернутись до НКРЕКП із заявою про продовження строку усунення порушень не пізніше ніж за 10 робочих днів до дати закінчення встановленого рішенням НКРЕКП строку із зазначенням у зверненні поважних причин, НКРЕКП може прийняти рішення про продовження строку усунення порушень, якщо визнає такі причини поважними.

З огляду на відсутність джерел покриття витрат, НЕК «Укренерго» повторно звертається з проханням до НКРЕКП визнати наведені у цьому листі причини поважними та перенести кінцевий строк виконання п.3 Розпорядження № 65-р до 01.07.2026 року.».

З огляду на викладене, враховуючи лист НЕК «УКРЕНЕРГО» від 03 грудня 2025 року № 01/74148 та відповідно до пункту 10.9 Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 червня 2018 року № 428, **Департамент ліцензійного контролю пропонує** прийняти розпорядження НКРЕКП «Про внесення зміни до розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 02 травня

2025 року № 65-р», відповідно до якого у пункті 3 розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 02 травня 2025 року № 65-р «Про усунення порушень НЕК «УКРЕНЕРГО» цифри та слово «31 грудня 2025» замінити цифрами та словом «01 квітня 2026», а слово «січня» замінити словом «квітня».

**Директор Департаменту
ліцензійного контролю**

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

_____ Київ № _____

Про внесення змін до розпорядження
Національної комісії, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг,
від 02 травня 2025 року № 65-р

Відповідно до Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 червня 2018 року № 428, ураховуючи лист НЕК «УКРЕНЕРГО» від 03 грудня 2025 року № 01/74148, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ВИРІШИЛА:

У пункті 3 розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 02 травня 2025 року № 65-р «Про усунення порушень НЕК «УКРЕНЕРГО» цифри та слово «31 грудня 2025» замінити цифрами та словом «01 квітня 2026», а слово «січня» замінити словом «квітня».

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО